

Proposition till Skånes hembygdsförbunds årsstämma 13 juni 2010

Uppdraget från stämman den 14 juni 2009

Skånes hembygdsförbund fick av stämman 2009 i uppdrag att låta en arbetsgrupp ta fram en handlingsplan eller färdriktning för de frågor, som föreningarna ansåg viktiga för den framtida skånska hembygdsvärelsen 5-10 år fram i tiden. Förslaget skulle presenteras vid Skånes hembygdsförbunds årsstämma 2010.

Arbetsgruppen bestod av följande personer under året 2009/2010:

Pia Sander, Ingela Frid och Jan Olofsson från Skånes hembygdsförbund, Kjell Bergman (Föreningen Svedala-Barabygden), Olavi Olson (Västra Göinge hembygdsförening) samt Sven Jensén, ordförande i gruppen (Göinge hembygdsförening).

På vårmötena 2009 diskuterades den skånska hembygdsvärelsens framtid utifrån bl.a. SWOT-analys (styrka, svaghet, möjlighet, hot) samt problem och möjligheter i de egna föreningarna. En uppföljning skedde på senhösten 2009 för att konstatera eventuella kursändringar (=nyttänkande) i föreningarna. Frågor behandlades vid uppföljningen i förhållande till prioriteringen hos föreningarna, som medförde ett bra underifrånperspektiv. Resultatet blev 4 handlingspunkter samt en 5:e punkt med förslag, vilka presenteras nedan. Hänsyn har tagits till Sveriges hembygdsförbunds grundsyn.

I. Det utökade kulturarvet

Det immateriella kulturarvet kan adderas till nuvarande hembygdsarbete, t ex i form av människors berättelser samt upplevelser i form av teater och musik. Detta är ett viktigt tillägg, då föremålen snarare än berättelserna har fått beskriva människors sätt att leva.

Det är också dags att på allvar arbeta med 1900-talets historia och samtiden.

Hembygdsvärelsen har sedan starten i början av 1900-talet i huvudsak verkat på landsbygden. Det är önskvärt, att vi vidgar detta perspektiv till att gälla alla miljöer inklusive den urbana.

Förbundet bidrar med kurser om metoder för dokumentation av det immateriella kulturarvet med fokus på 1900-talet, samtiden och människors berättelser om platser och händelser.

Bra exempel: flera föreningar har årsböcker som behandlar 1900-talet.

2. Olika hembygder

Hembygdsföreningarna och värelsen i sin helhet har i huvudsak umgåtts med "likasinnade".

Utökat samarbete med andra organisationer, såsom lantbruks-, turist- och näringslivsorganisationer, naturvårdsföreningar, kommuner och sist men inte minst skolor är mycket viktigt.

Idag har många människor flera hembygder. Det gäller såväl invandrare som människor, som rör sig inom landets gränser. Det gäller att välkomna de nya i den bygd, där de bosätter sig och att tillgängliggöra bygdens lokala historia för dem.

Det är också viktigt, att nå unga människor i vår hembygd. Vi når dem bäst genom att kontakterna sker på deras villkor direkt eller via ungdomsföreningar.

Skånes hembygdsförbund ger exempel på hur man kan bjuda in de nya svenskarna och ha utbyte kring teman som "hembygd överallt". Förbundet satsar också på att nå medlemsföreningar i städerna

Bra exempel: Västra Göinge hembygdsförening kontaktade Göingebygdens biologiska förening som exponerar delar av sina samlingar i hembygdsföreningens museum.

På Kulturhusens dag 2009 samarbetade Göinge hembygdsförening på temat "Sverige-Finland en gemensam historia" med företrädare för finska krigsbarnsföreningar och kulturförvaltningen i Östra Göinge kommun.

3. Kommunikation

IT ska vara ett viktigt och självklart redskap för synliggörande av hembygdsrörelsen i framtiden. IT kan klart förbättra vår kommunikation och vår idag delvis bristfälliga marknadsföring. Här finns också goda möjligheter att föra ut vår lokalhistoria på ett till det skrivna ordet kompletterande sätt.

Skånes hembygdsförbunds kommunikationsplan kan bli ett bra redskap för att synliggöra hembygdsrörelsen och förbundet.

Bra exempel: idrottsrörelsen, där Skåneidrotten presenteras i en elektronisk tidning.

En bra hemsida är viktigt för en ökad dialog med medlemmarna men också för att nå nya målgrupper. Många föreningar har redan idag bra hemsidor.

4. Föreningsutveckling

Aktiva och motiverade styrelser med ett brett kunskapsregister är mycket viktiga. De som bara kommer till styrelsemötena utan att bidra till övrigt föreningsarbete bör ställa sin plats till förfogande till förmån för mera aktiva. Vi måste välja driftiga valberedningar med stort kontaktnät och god kännedom om styrelsearbete. Invalda styrelsemedlemmar måste bli väl informerade och få tydliga arbetsuppgifter, vilka gärna ska svara mot den nye/nya medlemmens kompetensområde. Balans mellan könen är viktig. Åldersperspektivet i styrelserna är också viktig.

Skånes hembygdsförbund kan dels erbjuda kurser för styrelseledamöter och valberedningar dels hur man skriver bidragsansökningar. Förbundet ger exempel från rörelsen hur man får fler ideella krafter till föreningarna.

5. Förslag till fortsatt arbete

Det är viktigt att föreningarna fortsätter att träffas och diskutera framtidsfrågor. Skånes hembygdsförbund kommer att erbjuda ett vår- och ett höstmöte med olika teman.

Förbundet agerar bollplank samt planerar kurser, temadagar och samarbetsprojekt för att stötta och inspirera föreningar, som arbetar med de frågor som presenteras i propositionen. Ambitionen är att mötena fördjupar samarbetet mellan föreningarna och leder till ökade kontakter föreningar emellan.

Förslag på teman för mötena kan vara gemensamma årsböcker, digitala arkiv, industrihistoria, kunskapssturism, skötsel av kulturbyggnader och mycket annat som efterfrågas av föreningarna själva.

Skånes hembygdsförbund anholder härmed, att stämman beviljar bifall till denna proposition. Vi är övertygade om, att den leder till den förnyelse och utveckling, som skånsk hembygdsrörelse så väl behöver.

Skånes hembygdsförbunds styrelse föreslår stämman

Att **hembygdsrörelsen beaktar 1900-talet och samtiden samt berättelserna**

Att **hembygdsrörelsen är till för alla inklusive barn, ungdomar och nya svenskar**

Att **vi betraktar IT som ett självklart hjälpmedel inom hembygdsrörelsen**

Att **bilda aktiva styrelser med bred kompetens, ålders- och könsfördelning**

Att **utöka samarbetet med andra föreningar såväl inom som utanför den egna organisationen.**

Broby och Lund **den 24 mars 2010**

Sven Jensén, ordf. i framtidsgruppen